

Učíme metodou SFUMATO (Splývavé čtení)

Na naší škole se již druhým rokem žáci 1. ročníku učí metodou SFUMATO. Paní učitelky absolvují dvoudenní seminář a poté tzv. "Letní školu" o letních prázdninách s následnou metodikou a osvědčením, že touto metodou mohou učit. Autorkou této metody je PaedDr. Maria Navrátilová, která ji formulovala v roce 1974. Od konce 80 let pořádá semináře v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, na kterých seznamuje účastníky s metodikou čtení SFUMATO.

Revoluční metoda vychází ze zážitku a prožitku. Jde o levo-pravé zrakové vnímání písmen v přesné posloupnosti. Je založeno na fonologickém uvědomování. Metoda klade důraz na pomalé, ale důsledné zafixování písmene a hlásky, snaží se o čistotu každé hlásky. Při čtení se zapojuje zrak, sluch, hlas, dech a centrální nervová soustava. Jde o hlasité čtení, kdy žáci hlásky volají, syčí a tlačí. Výrazně se cvičí dech. Výuka začíná nácvikem prvních pěti písmen tzv. O-S-B-U-A, poté se přidávají další písmena E-I-L-M a nastupuje syntéza čtení dvou písmen. Přidávají se postupně další hlásky (tlačené P-T-K-D) a přechází se na nácvik syntézy tří písmen, čtyř písmen. Při nácviku jednotlivých hlásek si děti písmena prožijí ve všech předmětech. Ve velké míře se využívá dramatická výchova.

Také v psaní se postupuje jinak než u jiných metod. Vázané čtení podporuje vázané psaní. Dítě musí vědět, kudy má čáru táhnout. Je to prožitek. Důležité je správné sezení a správný úchop tužky. Nejprve se nacvičují švihy, které se postupně zmenšují a přechází do tahů. Důležitý je pokyn učitele od linky k lince, z rohu do rohu (sklon písma). Děti negumují, když se jim něco nepodaří. Nácviku psaní je věnováno dostatečné množství času, aby psaní bylo pěkné a čitelné. Psaní do písanky je finální.

Technika splývavého čtení je vhodná pro naše žáky s vadou řeči. Navíc napomáhá k odstranění logopedických problémů. Pracuje se hodně s mluvidly a tím se zlepšuje výslovnost. Poskytuje dostatek času na zpracování zrakového vjemu. Děti tak dlouho „čtou“ první písmeno, dokud jim oko nenačte druhé a neuvědomí si třetí. Vidí tak slovo jako celek, ne jako skupinu slabik. Základem je dokonale sladit zrak, dech, hlas i sluch. Metoda respektuje individuální čtecí tempo každého jednotlivce. To vede k tomu, že nedochází k dvojitému čtení. Žák si nepředčítá, nevynechává ani nepřidává písmena, nezaměňuje je za jiné ani nezadrhává. Čtení je vázané, plynulé, hlasité. Děti rozlišují dlouhé a krátké samohlásky, nemají problémy s intonací ve větě a správně vyslovují. Hlavní je, že tomu, co čtou, také rozumějí.

Mgr. Eva Marková, tř. učitelka 1. ročníku